

AGNEBERG

UDDEVALLA GYMNASIESKOLA

Uddevalla kommun

Agneberg

Rektorsområde Britta Odevall-Mäki

0522-69 60 00 (vx)

Handlingsplan läsåret 2016-2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Barn och fritidsprogrammet (BF), Ekonomiprogrammet (EK) och Handels- och administrationsprogrammet (HA), Agneberg, Uddevalla gymnasieskola.

Innehållsförteckning

Handlingsplan läsåret 2016-2017	0
Bakgrund.....	2
Lagar och styrdokument.....	2
Definitioner och begrepp.....	3
Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.	3
Agnebergsandan	4
Utvärdering av skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.....	5
Främjande insatser	7
Kartläggning	9
Förebyggande insatser	9
Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling	13

Handlingsplan

Bakgrund

Skollagen (6 Kap.8§)

Enligt Skollagen är varje enhet skyldig att ta fram en plan mot kränkande behandling, för att säkerställa att skolan aktivt arbetar förebyggande. Det är skolans huvudman, dvs kommunen, som ansvarar för och genomför arbetet med att ta fram planer. Varje rektor har ansvar för att arbetet genomförs på respektive enhet och i samarbete mellan skolans elever och personal.

Diskrimineringslagen (3 kap. 16§)

Enligt diskrimineringslagen ska utbildningsanordnare varje år upprätta en plan med åtgärder, som behövs för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för elever. Sedan den 1 januari 2009 är det förbjudet med diskriminering som har samband med könsidentitet, könsuttryck samt ålder.

Lagar och styrdokument

Skollagen (1 kap. 5 §)

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsmiljölagen (AFS 1993:17)

Arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs.

Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten. Denna föreskrift gäller i skolan likaväl som på andra arbetsplatser. De studerande är jämställda med andra arbetstagare enligt Arbetsmiljölagen.

Definitioner och begrepp

Diskriminering

Är när skolans personal på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Är när någon kränker en elevs värdighet och det har samband med diskrimineringsgrunderna eller på annat sätt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas med mera.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröring, tafsande, skäm, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Kränkande behandling

Är när någon kränker en elevs värdighet men när det inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningar kan vara verbala som nedsättande yttranden om någons klädsel, övervikt, hårfärg etc. Kränkningarna kan också vara fysiska som t ex knuff eller sätta krockben.

Trakasserier finns definierade i diskrimineringslagen, medan kränkande behandling definieras av skollagen.

Repressalier

En studerande som påtalat eller anmält någon ansvarig person för diskriminering eller annan kränkande behandling eller som medverkat i en utredning kring detta, får inte utsättas för repressalier av huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal.

Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.

Agneberg är en del av Uddevalla gymnasieskola och på Agneberg studerar ca 920 elever. Hos oss finns både yrkesprogram och högskoleförberedande program. Knappt 40 % av eleverna är pojkar och drygt 60 % är flickor.

På BF har vi 74 elever, var av 84 % flickor, EK har 269 elever vara av 49% flickor och HA har 74 elever vara av 50 % flickor.

Agneberg är en modern skola med en lång utbildningstradition. För oss är det viktigt att alla elever trivs och känner sig trygga och därför har vi tillsammans tagit fram en gemensam värdegrund.

Agnebergs värdegrund

På Agneberg skall alla känna sig trygga, utvecklas och trivas, och Agnebergsandan skall genomsyra det dagliga arbetet och hur vi är mot varandra.

Agnebergsandan

- Alla vi på Agneberg respekterar varandras arbete, åsikter och ägodelar.
- Alla vi på Agneberg visar respekt för vår skola och vår arbetsmiljö.
- Alla vi på Agneberg ansvarar för att skapa och upprätthålla en anda där alla känner att de är delaktiga och värdefulla.
- Alla vi på Agneberg strävar efter att göra ett gott arbete och att hjälpa andra att göra detsamma.
- Alla vi på Agneberg bemöter varandra på ett vänligt, värdigt och respektfullt sätt.

Ordningsregler för läsåret 2016/2017 gällande hela Agneberg

Reglerma gäller på hela skolan d.v.s. i klassrum, korridorer, café, Agnebergshallen etc.

1. Bemötande

- Vi behandlar varandra som vi själv vill bli behandlade genom att t.ex. hälsa på varandra och inte vara högljudda.
- Vi respekterar varandras rätt till åsikter, värderingar och olikheter
- Vi diskriminerar, trakasserar eller nedvärderar inte varandra
- Vi tar hand om varandra och lämnar ingen utanför

2. Arbetsro

- Vi kommer i tid till lektioner
- Vi har med oss det vi behöver till lektioner
- Vi lyssnar när andra talar
- Vi låter våra mobiler vara avslagna, eller på "tyst" och används inte på lektionstid
- Vi använder datorn enligt lärarens anvisning
- Vi fuskar inte vid prov, inlämningsuppgifter eller vid andra skoluppgifter

3. Aktsamhet

- Vi är måna om skolans miljö och förstör inte genom att t.ex. klottra.
- Vi rör eller tar inte varandras saker utan att fråga om lov.
- Vi skräpar inte ner i skolan eller på skolgården

Tillägg och förtydliganden till ovanstående regler

FUSK av alla slag (t.ex. kopiering från nätet, lån av kamrats arbete eller fusk vid prov) får inte förekomma. All användning av mobiltelefoner under prov betraktas som fusk.

Vid provtillfällen gäller:

Elev, du ska vid provet bete dig så att fusk inte kan misstänkas.

Lärare, du ska bete dig så att fusk inte kan ske.

Ordningsregler för läsåret 2016/2017 gällande följande program: Ekonomi, Handel & administration och Barn & fritid

Tillägg och förtydliganden till ovanstående regler

- 1. Bemötande**
  - Respektera lärarna och var vänlig mot alla
- 2. Arbetsro**
  - Vi är tysta när någon annan har ordet på lektion
  - Vi lyssnar på de instruktioner vi får

Utvärdering av skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

De områden som vi arbetade med utifrån elevenkäten 2015/2016 var demokrati, kön, sexuell läggning och självkänsla, samt fortsatt arbete med att göra handlingsplanen och årshjulet mer känt hos elever och personal samt att förbättra tryggheten på vissa platser i skolan. Vi har gjort förändringar i bland annat caféet för att göra det mer trivsamt och tryggt.

Svarsfrekvensen för 2016 års elevenkät var 45% vilket är en stark nedgång jämfört med 2015 då svarsfrekvensen var 54%. Årets svarsfrekvens ligger långt under önskvärt. Den låga svarsfrekvensen beror troligen på att enkäten gjordes för sent på läsåret och att eleverna hunnit svara på många olika enkäter tidigare under våren, eleverna uttryckte att de ledsnat på enkäter. Detta år liksom föregående är det årskurs ett som har högst andel svarande elever, där efter sjunker svarsfrekvensen med stigande årskurs. För att öka svarsfrekvensen och där med också kunnandet om vad eleverna tycker och tänker måste enkäten genomföras under t ex Ea-tiden eller möjligen på en lämplig lektion.

91% av de svarande eleverna svarar att de trivs mycket bra, bra eller ganska bra (2014 95%, 2015 96%). 97% av de svarande eleverna uppger att de alltid är trygga, oftast är trygga eller ganska trygga på skolan, samma procentsiffra som i fjol (2014 96%). Dock finns det ställen där de uppger att de känner sig otrygga t ex i matsalen, då pekas särskilt de långa matköerna ut och i vissa toaletter på grund av att de inte litade på låsen (de är nu bytta till lås som eleverna litar på).

Kännedomen, bland eleverna som svarat, om att det finns lagar mot diskriminering och kränkande behandling är 92% (2015 90%, 2014 87%). Det är glädjande att så många känner till att de finns men eleverna har fortfarande en bristande kännedom om innehållet. Vetskapen om innehållet i dessa lagar har sjunkit från föregående år och är nu endast 44%, en sänkning med 14% på ett år. Kännedomen om Agnebergs plan mot diskriminering och kränkande behandling ligger på 56% vilket ligger på samma nivå som fjolåret. Däremot är kännedomen om planens mål och aktiviteter mycket låg, 23% av de svarande eleverna säger sig känna till det. Dessa siffror visar på att arbetet med att göra handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling känt inte blivit bättre/större under läsåret. Det visar också att detta arbete måste fortsätta och intensifieras läsåret 2016/2017.

Mindre än hälften av eleverna (41%) uppger att de under läsåret varit med och arbetat/diskuterat diskriminering och kränkande behandling, det vanligaste är att det sket vid temadagar och/ eller i skolstart samt på tid med elevansvarig lärare.

8% av eleverna uppger att de blivit utsatta för diskriminering, den vanligaste orsaken till diskriminering har varit kön, tätt följt av etnisk tillhörighet och religion/trosuppfattning. Något fler, 12%, uppger att de blivit utsatta för kränkande behandling som exempel ges utfrysning, att bli skrattade åt och kallad saker.

Eleverna uppger att de i mycket ringa omfattning upplevt diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på sin APL-plats. Den har riktats mot annan person på den arbetsplats de gjort sin praktik på. De svarat att de talat om detta med sin lärare.

På frågan "Vad vill du att vi på Agneberg och/eller i ditt rektorsområde skall prioritera att arbeta med under läsåret 2016-2017" Svarar eleverna Funktionshinder (29 st), Etnisk tillhörighet och sexuell läggning (båda 28 st), tätt följd av kön (27 st), därefter religion, annan trosuppfattning (24 st), transsexualitet (15 st), ålder och annan kränkande behandling (båda 12 st).

Som förslag för att öka trivsel och trygghet på Agneberg nämner eleverna att man ska

- * prata med elever om de mår bra eller liknande
- * prata om jämställdhet för både killar och tjejer, i skolan är det mycket till tjejeers fördel
- * samarbetsdagar med varje program
- * fler temadagar, föreläsningar om mobbning
- * fräschare toaletter samt bättre mat
- * fler vattenmaskiner i skolan hade inte varit fel.
- * ha mer grupper som man kan prata med och inte bara klassen
- * att det inte blir så lång kö vid matsalen och inte ha det så hemskt trångt i matsalen

Följande åtgärder/aktiviteter har genomförts 2015/2016:

Tre temadagar har genomförts.

Var och en av dem är centralt planerade halvdagar, den andra halvan av temadagarna har planerats inom respektive program.

Tre centralt planerade temadagar som genomfördes under läsåret hade följande innehåll:

1. Demokrati och förståelse.

Åk 1 arbetade med mänskliga rättigheter och en tävling anordnad av Angeläget/ Amnesty.

Åk 2 såg amatörteatergruppen Unga vuxna spela pjäsen "Jag ringer mina bröder". Pjäsen krävde både för- och efterarbete i form av diskussion.

Åk 3 elever såg filmen "Welcome". Handlingen kändes mycket aktuell pga flyktingfrågan. Filmen och diskussionerna i samband med den rörde många frågor om hållbar utveckling, social hållbarhet.

2. Må bra – självkänsla och identitet.

Åk 1 och åk 2 fick en föreläsning av Johan Öhman. Föreläsningen handlade om ideal, krav och kosttillskott.

Åk 3 Framtidsmässa, som i år var förlagd på Bender en jobbmässa.

3. Kärlek och sexualitet

Årskurs 1 och 2 fick en föreläsning av Clara Henry, en bloggerska och författare.

Aktiviteter som genomförts på Agneberg/inom respektive program.

- FN-rollspel genomfördes över två skoldagar för elever på SA, SPINT och EK som läste internationella relationer och samhällskunskap 3 – Årets rollspel behandlade flykting-situationen i världen, med fokus på flyktingsströmmarna över Medelhavet.
- ”Kuben-projektet” som genomfördes på Agneberg under läsåret 2014/2015 avslutades med att vår kub samt ett antal elever och lärare samt deltog i avslutningen i Kungsträdgården i Stockholm. På Agneberg hade vi genomfört projektet ”Varje människa kan göra skillnad”, som drivs av Raoul Wallenberg Academy och Friends. Syftet med projektet var att eleverna ska få kunskap om de mänskliga rättigheterna, Arbetet kretsade kring artikel 3 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna – ”Rätten till ett tryggt liv”.
- Agneberg är sedan höstterminen 2015 en FN-skola, det är främst Ekonomiprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet som deltagit i aktiviteter kopplade till detta. En FN elevförening bildades under vårterminen.
- Den 4-5 september 2015 arrangerades ”Uddevalla goes rainbow”. En manifestation för att belysa likabehandling och mänskliga rättigheter. En del lärare och elever deltog i Uddevallas Pride parad.

Genomföra aktiviteter för ökad sammahållning mellan årskurser och program

- * Vi genomförde även detta läsår ett gemensamt Luciafirande på Agneberg, samt gemensam skolavslutning för årskurs 1 och 2.

Göra handlingsplanen mer känd

- * Vi har fortsatt arbetet med att förtydliga våra rutiner om när och hur information om lagstiftning och Agnebergs handlingsplaner skall ske.
- * Vi har genomfört handlingsplanens enkät för att följa upp vilket genomslag den har

Utsatta platser i skolan

Vaktmästarna är fortsatt observanta så att alla lås fungerar på toaletterna.

Vi har fört diskussioner om var våra övervakningskameror är placerade, det har funnits önskemål om fler kameror.

Vi har begränsat antalet entredörrar till skolan, för att öka tryggheten i skolan.

Vi har gjort schemajusteringar för att minska köerna till matsalen.

Främjande insatser

Kontinuerligt arbete med handlingsplanen - årshjul

Augusti:

Vid höstterminens start under lärarnas första arbetsveckor skall en genomgång av förslaget till ny plan göras för all personal på Agneberg. Personalen får information om hur arbetet med likabehandling fortlöper under året.

Vid terminsstart och på något av de första klassråden skall elevansvarig lärare gå igenom och diskutera förslag till plan med eleverna. Eventuella synpunkter förs vidare till rektor. Färdig handlingsplan presenteras senast sista september. Planen läggs ut på hemsidan, skickas ut i mejl till personal och delar av planen (årets mål och aktiviteter) redovisas på skolans intern TV.

Vid terminstart informerar och diskuterar elevansvarig lärare och eleverna om skolans värdegrund (Agnebergsandan) och ordningsregler diskuteras och fastställs via klassråd, programråd och i hussamverkansgruppen (HSG). I skolans informations skrift, Handbok ABC, som alla elever får vid skolstart i årskurs ett finns skolans regler och policys i olika frågor angivna. ABC finns också tillgänglig på skolans hemsida.

I samband med att eleverna får kvittera ut de bärbara datorer som lånar av skolan diskuteras vilken värdegrund som gäller vid användandet av datorerna t.ex. hur vi uppträder mot varandra på sociala medier och eleverna får skriva under ett avtal om vilka regler som gäller.

September-oktober:

Vid föräldramötet i åk 1 som genomförs senast 15/10 ges information om Diskrimineringslagen och Skollagens kap 6 om åtgärder mot kränkande behandling och handlingsplanen.

Under september-oktober görs en skyddsronnd på skolan och där ingår också en trivsel och trygghetsronnd. Vid skyddsronnden deltar våra elevskyddsombud.

Mars-april-maj:

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete med likabehandling sker genom en elevenkät som genomförs i mars. Resultatet av enkäten redovisas för personalen på arbetsplatsträff (APT) i april där nya förslag på nya mål och åtgärder tas emot. Elevansvarig lärare redovisar för klassen på ett klassråd under april/maj och senast sista skolveckan ges eleverna möjlighet att ge förslag på nya mål och åtgärder till nästa års plan. Ämnes- och program-grupper lämnar en plan för hur man arbetar med värdegrunden och hur man arbetar med fokusområdena.

Kontinuerligt underläsåret:

Undervisningen skall genomsyras av vår demokratiska värdegrund och synen på människors lika värde

Vid skolans tre temadagar skall ett särskilt fokus riktas mot att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling. Vid en av skolans tre temadagar skall innehållet på temadagen styras av resultatet från elevenkäten.

Eleverna har möjlighet att kontinuerligt ta upp frågor kring trivsel och trygghet i klassråden, programråd och HSG.

Vid utvecklingssamtalen och hälsosamtalen tas elevens studiesituation upp bland annat utifrån planens vision om trygghet, utveckling och trivsel. Elevansvarig lärare och skolsköterska rapporterar vid behov till rektor.

En viktig del för skolans trivsel och ett viktig led i vårt arbete med likabehandling är skolans café som är centralt beläget i skolan. Cafét blir en naturlig mötesplats för elever och personal och att vuxna vistas tillsammans med eleverna i deras upphållsutrymme bidrar till att skapa trygghet för eleverna.

Organisation för elevers medverkan

Klassråd minst en gång i månaden dock alltid i anslutning till programråd. Frågor om t ex trivsel och trygghet kan lyftas av elever i klassen som kan fatta beslut om att föra frågan vidare till programråd eller direkt till rektor. Klassrådet utser två representanter till elevernas programråd.

Programråd sker minst två gånger per termin. I programrådet behandlas bl.a. de frågor som klassrepresentanterna fått i uppdrag att föra vidare, frågor till och från HSG och frågor som rektor eller annan personal vill ta upp med eleverna. I programrådet skall resultatet från elevenkäten och de olika klassernas förslag på åtgärder behandlas. Vissa av frågorna går vidare till HSG. Andra frågor besvaras vid mötet eller någon får i uppdrag att utreda frågan vidare och återkomma med svar/lösning. Klassrepresentanterna tar också med sig frågor och förslag från t ex rektor att diskutera i klassråden och sedan återkoppla till rektor eller programråd.

Elevskyddsombud utses, två stycken för varje program. Dessa får en grundutbildning tillsammans med alla skolans elevskyddsombud. Elevskyddsombuden ingår i skolans Hussamverkansgrupp (HSG). Elevskyddsombuden ska också medverka i skyddsrondsarbetet och gå trivsel- och trygghetsvandring i samband med den årliga skyddsronden.

HSG sker 4 gånger per termin och då närvarar alla rektorer i huset samt fack- och elevrepresentanter. HSG syfte är att behandla husövergripande frågor och informera om verksamheten. Arbetsmiljöfrågor finns alltid med på dagordningen. Många frågor och synpunkter som behandlas i HSG kommer från APT och programråd.

Två gånger per läsår genomförs **utvecklingssamtal** med elever och där vårdnadshavare erbjuds att medverka. Frågor kring trivsel, arbetsmiljö etc. ingår i utvecklingssamtalen. Vid behov förs frågor vidare till elevhälsa och rektor.

Vid planering av tjänster, schema och gruppindelning tas diskrimineringsgrunderna och elevernas arbetsmiljö och trivsel i beaktande.

Kartläggning

Under vårterminen genomfördes en elevenkät som alla elever på skolan gavs möjlighet att under lektionstid svara på. Frågorna i enkäten behandlar trivsel, bemötande, diskriminering och kränkandebehandling och genomförs årligen. Brukarenkät genomförs vartannat år bland eleverna och även där finns frågor som anknyter kring trivsel, trygghet och bemötande. Vartannat år genomförs också en medarbetarenkät som behandlar frågor kring trygghet, trivsel, bemötande etc.

Resultaten från de olika enkäterna tas med i de utvärderingar av skolans kvalitetsarbete som genomförs dels programvis bland lärarna, dels i övriga personalgrupper i slutet på läsåret eller i början på höstterminen. Utvärderingarna ligger sedan till grund när de olika personal- och arbetsgrupperna formulerar sina mål för nästa läsår. Möjlighet att kontinuerligt under läsåret diskutera och lämna synpunkter kring dessa frågor finns i klassråd, programråd, APT och HSG.

Förebyggande insatser

Prioriterade områden

Svarfrekvensen för enkäten om handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling har sänkts drastiskt i år. Målsättningen är att öka svarfrekvensen till 70%, detta ska göras bland annat genom att enkäten läggs i mars (enligt planen) och att den genomförs på tid med

elevansvarig lärare eller lämplig lektion. Resultat av enkäten 2016 visade att de områden eleverna önskar lägga särskilt fokus på är Funktionshinder, Etnisk tillhörighet och sexuell läggning, men även kön och sexuell läggning.

Åtgärder för 2016/2017

Genomföra tre centralt planerade temahalvdagar följande tema:

1. **Demokrati, Inkludering – Integration.** Årskurs 1 och 2 kommer att få lyssna på ett föredrag av Kadir Meral (<http://www.meral.se/Om-mig>). För årskurs tre blir temat "Flyktingens väg" och ev en repris av filmen "Welcome". Årskurs två kommer också att svara på LUPP-enkäten. Årskurs 2 på EK, SA och SPINT kommer på den andra halvan av dagen att ta del av ett program som vår FN-elevförening varit med och satt ihop. Vi får besök från FN-elevföreningen på Hulebäcksgymnasiet som är en mycket livaktig grupp.
2. **Identitet och självkänsla,** - må bättre. Åk 1 och åk2 filmvisning av valbar film. Till exempel "My name is Khan", "På liv och död", "Älska mig om du törs", "Äta sova dö", "Kärlek vid första slaget". Kuratorerna är bollplank för de elevansvariga lärarna vid val av film. Redovisning av resultatet av LUPP-enkäten. Åk 3 Har "Framtidsmessa" det anordnas en mässa i Agnebergshandeln och det blir föreläsningar i klassrum från t ex olika myndigheter och utbildningsanordnare. Eleverna ges möjlighet att fundera över vidare studier och möjlighet att få arbete efter gymnasiet.
3. **Kärlek och sexualitet.** Årskurs 1 och 2 en föreläsning eventuellt av Mia Börjesson. Dagen är ännu inte helt planerad.

Under arbetsårets första vecka lades fokus på tre för läsåret viktiga områden. All pedagogisk personal inom Uddevalla gymnasieskola hade en kompetensutvecklingsdag på temat Inkludering – Integration. Vi genomförde också en k-dag på temat "Från ord till handling, lärande för hållbar utveckling". Den pedagogiska personalen på Agneberg fick en föreläsning av Föreläsning av Anna Nygren om sömn och stress.

Planerade aktiviteter

- Fortsatt arbete inom programmen så att arbetet med temadagarna fungerar ännu bättre och att elevernas inflytande över temadagarnas innehåll och upplägg stärks.
- Gemensamt Luciafirande och gemensam läsårsavslutning för årskurs ett och två på Agneberg.
- Genomföra ett FN-rollspel över två skoldagar i december med elever i årskurs 2 och 3 på EK, SA och SPINT som läser internationella relationer och samhällskunskap 3. Årets FN-möte kommer att behandla en global resursfråga, tillgången till vatten.
- Kompetensutveckling för lärarna om psykisk ohälsa.

Exempel på hur man inom olika ämnen och i programmen arbetar med värdegrundsfrågor

På programnivå

- På Ekonomiprogrammet, EK, arbetade man under läsåret 15-16 i undervisningen med Sveriges grundlag + diskrimineringslagen. Internationell rätt + FN. I ämnet Juridik styr lagstiftningen – och eleverna arbetade med "case" och diskussioner, även mindre

grupparbeten och muntliga redovisningar kring ovanstående områden. Läsåret 2016/2017 planerar man att under Ekonomi –och Juridikdagen i november att ta in någon av ”våra” föreläsare, t ex från Polisen och/eller Migrationsverket lägger extra fokus på områdena diskriminering och kränkande behandling.

Ämnet ekonomi genomsyras av ett demokratiskt förhållningssätt i undervisningen och man tar dessa frågor på ett naturligt sätt. När ekonomiska villkor på makronivå diskuteras väcks frågor om ekonomiska maktstrukturer. I kursen ledarskap och organisation behandlas specifikt frågor om genus och det finns också med som kursmål. Konkreta exempel på vad som görs är att titta på lönestatistik, förmögenhetsfördelning, varuinköp (barnarbete, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter), företagets sociala ansvar, psykisk ohälsa i arbetslivet, härskartekniker.

- På Barn-och fritidsprogrammet, BF, har de flesta yrkeskurserna ett starkt fokus på värdegrundsfrågor och samspel mellan människor i olika åldrar. Eleverna arbetar både i grupp och individuellt med dessa frågor och de får många tillfällen att praktisera sina kunskaper i det arbetsplatsförlagda lärandet (APL). Resultatet av detta är att våra elever har god sammanhållning i klasserna och ser till att alla elever är med. Man ser till gruppens behov inte bara individen. Eleverna på BF är närvarande, deltar aktivt och är positiva till aktiviteter utanför de schemalagda t ex temadagar, friluftsdagar, fritidshemmets dag. Läsåret 2015/2016 deltog eleverna i ”Flykt” en utställning och rollspel på Bohusläns museum. Läsåret 2016/2017 har vi en Gemensamhetsdag vid hösterminens start, för hela BF. Under temadagarna gör vi vissa aktiviteter ihop på BF så att eleverna lär känna varandra. Samt en gemensam BF-temadag om hållbar utveckling och hälsa.
- Handels-och administrationsprogrammet, HA, i alla yrkeskurserna ingår arbetsmiljö och där ingår diskriminering och kränkande behandling i form av psykosocial arbetsmiljö. I årskurs två gjordes ett större arbete i alla yrkeskurserna kopplat till den arbetsplatsförlagda utbildningen (APL). Eleverna gjorde bra och tydliga reflektioner om det som speglade verkligheten på arbetsplatsen. Ett liknande upplägg görs troligen även 2016/2017. Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är något som pågår hela tiden eftersom olika situationer uppstår i klassrummet. Vi är överrens om att det är bäst att ta itu med sådant direkt när det uppstår och det är så vi arbetar. Vi tänker fortsätta kampen mot kränkande behandling och diskriminering. Vi kommer också fortsatt att arbeta med värdegrundsfrågor och mänskliga rättigheter som naturliga delar i vårt arbete med och kring eleverna.

Exempel på vad som görs inom olika ämnen

- I religionskunskapsämnet är centralt begrepp är mångfald. Vi lever i ett religiöst pluralistiskt samhälle, där utövare av många religioner, livsåskådningar och kulturella traditioner lever sida vid sida. Genom att göra studiebesök, se film, läsa människors egna berättelser samt diskutera tro, tankar och värderingar, som styr hur vi väljer att leva våra liv, blir mångfalden tydlig och samtidigt visar det sig många gånger att människor i grunden tänker och tror väldigt lika. Under läsåret 2016-2017 kommer våra klasser åka på studiebesök t.ex. Shiaförsamlingen på Dalaberg. Vi kommer visa filmer, t.ex. ”Från Sverige till himlen”, där Anna Lindman reser i det andliga Sverige och besöker utövare av världsreligioner och livsåskådningar. Vi kommer diskutera frågor som t.ex. religiösa klädregler och matregler i våra klasser. I en diskussion där det råder öppenhet och nyfikenhet lär sig eleverna att se olika perspektiv och bli normkritiska.

- I ämnet svenska ska eleverna utveckla förmåga att använda texter, film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse för andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärld. Inom svenska tas återkommande frågor upp som berör diskriminering och kränkande behandling när de läser och diskuterar texter.
- I ämnet psykologi tas ämnet upp genom att tala om fördomar, attityder, normer, grupptryck och genus bland annat genom att se och diskutera film t ex Återträffen.
- I religionskunskapen diskuteras frågor som rör etik, hur vi bör leva våra liv och hur vi bör handla. Olika religioner och livsåskådningar belyses och vad de säger om vad som är rätt och fel, insikten om att nästan alla människor delar samma synsätt i dessa frågor oavsett religion även om motiveringarna skiljer sig åt.
- I samhällskunskap ingår mänskliga rättigheter som ett självklart inslag, liksom frågor om olika diskrimineringsgrunder. Artiklar, övningar och examinationer är riktade mot dessa områden. Exempel på konkreta övningar som görs klasser över kortare och längre perioder. *”Bussresan”- en övning som syftar till att inte ha förutfattade meningar om andra. Vi tillskriver människor attribut som de ofta inte har. * FN-rollspel * Granskning av lönestatistik * HBTQ-frågor.
- Engelska, i ämnet har man stor frihet att välja form och stoff utifrån vad som kan väcka intresse och ge kunskap om de engelskspråkiga länderna. Många kan en film vara utgångspunkt och kompletteras med artiklar och andra texter i kombination med diskussioner som ofta avslutas med en skrivuppgift.

Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling

Rutiner för elev

Om du som elev känner dig kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis din elevansvariga lärare, någon i elevhälsoteamet eller din rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn har blivit kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis ditt barns elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhällen eller ditt barns rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar den vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för personal

Om du som personal på skolan upplever att en elev på skolan blir kränkt, diskriminerad eller trakasserad så är du skyldig att anmäla detta till rektor för utredning. Anmälan skall göras skriftligt via blankett (anmälan kränkande behandling). Om en elev kommer till dig för att göra en anmälan så är du skyldig att hjälpa eleven att fylla i en anmälningsblankett och lämna vidare till rektor. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för rektor

Rektor utreder sedan ärendet och beslutar om eventuella åtgärder. Rektor är skyldig att anmäla ärendet till Barn- och utbildningsnämnden enligt rutiner på hemsidan.